

2014

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI DLA MIASTA PRUSZCZ GDAŃSKI

BURMISTRZ PRUSZCZA GDAŃSKIEGO

Kwiecień 2015

Wstęp

Jednym z zadań gminy wynikającym z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 9tb tej ustawy przedmiotową analizę sporządza się na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 tej ustawy;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Przedmiotowa analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Pruszcza Gdańskiego.

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami jedyną regionalną instalacją do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych pochodzących z terenu Pruszcza Gdańskiego jest RIPOK Szadółki prowadzony przez Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o. w Gdańsku przy ul. Jabłoniowej 55.

W przypadku wystąpienia awarii instalacji regionalnej lub w innych przypadkach uniemożliwiających odbieranie ww. odpadów w RIPOK Szadółki dopuszcza się skierowanie tych odpadów do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu wskazanych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami tj. RIPOK Eko Dolina, RIPOK Czarnówko, RIPOK Stary Las lub RIPOK Tczew.

W 2014 r. pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania były w instalacji składowane. Po wybudowaniu Zakładu Termicznego Przetwarzania Odpadów w Gdańsku będzie istniała możliwość zagospodarowania odpadów komunalnych w zakresie ich termicznego przekształcania w spalarni. Jest to o tyle istotne, ponieważ zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa poczynając od 2016 r. zabronione będzie składowanie tzw. frakcji energetycznej, czyli takich odpadów, które można wykorzystać do celów energetycznych.

2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Od 1 lipca 2013 r. na terenie Pruszcza Gdańskiego przy ul. Kupieckiej funkcjonuje Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK). W kolejnych etapach planuje się rozbudowę tego punktu m.in. o wykonanie infrastruktury podziemnej, nawierzchni dróg wewnętrznych i placów składowych oraz rampy samochodowej z zadaszeniem. Inwestycja wymaga sporych nakładów finansowych dlatego też jej realizacja uzależniona jest od możliwości pozyskania środków ze źródeł zewnętrznych.

W Pruszczu Gdańskim planuje się również budowę podziemnych pojemników na odpady. W tym celu przy projektowaniu ulic w miarę możliwości uwzględniane są miejsca, które mają być przeznaczone na ten cel. Dodatkowo prowadzone są rozmowy z projektantami i deweloperami dotyczące budowy takich pojemników. Pierwsza inwestycja tego typu w Pruszczu Gdańskim planowana jest w centrum miasta, a jej realizacja przewidziana do wykonania w 2015 r. Mało estetyczne tradycyjne śmietniki zostaną zastąpione nowoczesnym i funkcjonalnym rozwiązaniem. Elementami widocznymi na powierzchni terenu będą kioski wrzutowe wraz z okalającymi je podłogami stanowiącymi przykrycie części podziemnej pojemników. Każdy kontener na odpady umieszczony zostanie pod ziemią w specjalnym silosie. Kontener będzie elementem ruchomym, wyciąganym z silosu i opróżnianym przy pomocy samochodu z dźwigiem HDS. Planowane jest zastosowanie 2-hakowego systemu podnoszenia.

Na czas, kiedy zbiornik z odpadami zostanie wyciągnięty z silosu otwór zostanie automatycznie zabezpieczony, co zapewni ochronę przed wpadnięciem osób postronnych do wnętrza śmietnika.

3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Łączny koszt, jaki gmina poniosła za odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych za 2014 r. wynosi 3 126 099,18 zł. Na tę kwotę składa się m. in. wynagrodzenie firmy świadczącej usługę odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Pruszcza Gdańskiego na zlecenie Miasta w wysokości 3 094 300 zł.

W ramach zawartej z Miastem umowy firma SITA PÓŁNOC odbiera odpady mokre i suche oraz tworzywa sztuczne, papier i szkło od mieszkańców bezpośrednio z nieruchomości, obsługuje Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK), odbiera zużyte baterie z 35 punktów zbiórek, przeterminowane leki z 11 aptek oraz zużytą odzież i tekstylia z 20 punktów zbiórek. Dodatkowo dwa razy w roku odbywa się objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych, które mieszkańcy zabudowy jednorodzinnej wystawiają przed posesje, zaś mieszkańcy zabudowy wielorodzinnej odnoszą do swoich punktów gromadzenia odpadów. W 2014 r. zbiórki odpadów wielkogabarytowych odbyły się 12 kwietnia i 20 grudnia. Dwa razy w roku odbywają się również zbiórki choinek naturalnych z 49 punktów zbiórek. W 2014 r. zbiórki tego odpadu miały miejsce 18 stycznia i 1 lutego. Firma odbierająca odpady wyposaża nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w pojemniki i worki na odpady komunalne oraz punkty selektywnego zbierania odpadów w odpowiednie pojemniki i kontenery.

Dzięki utworzeniu na terenie Miasta GPSZOK mieszkańcy mają możliwość oddania odpadów, które do tej pory sprawiały im kłopot. W GPSZOK przyjmowane są selektywnie zebrane odpady w następujących frakcjach: szkło, papier, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne (np.: farby, lakiery, środki ochrony roślin, oleje, akumulatory, baterie, przeterminowane leki), opony, zużyta odzież i tekstylia, popiół, odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe w ilości 0,5 tony rocznie na gospodarstwo domowe, skoszona trawa, liście i inne odpady z ogrodów i parków. Punkt ten cieszy się rosnącą popularnością. Mimo to jednak nie brakuje osób, które w dalszym ciągu pozbywają się odpadów w sposób nielegalny i zamiast przekazać odpady do punktu podrzucają je w różne miejsca zaśmiecając Miasto. Świadczy o tym chociażby kwota, jaką Miasto płaci za likwidację dzikich wysypisk. W 2014 r. na ten cel zostały przekazane środki w wysokości 31.799,18 zł. Pocieszający jest fakt, że dzięki rosnącej świadomości mieszkańców oraz działalności Straży Miejskiej obserwuje się spadek wydatków na likwidację dzikich wysypisk w porównaniu z latami ubiegłymi. Dla przypomnienia wspomnieć należy, że w 2013 r. koszt ten wyniósł 53 719,72 zł, zaś usuwanie odpadów podrzucanych

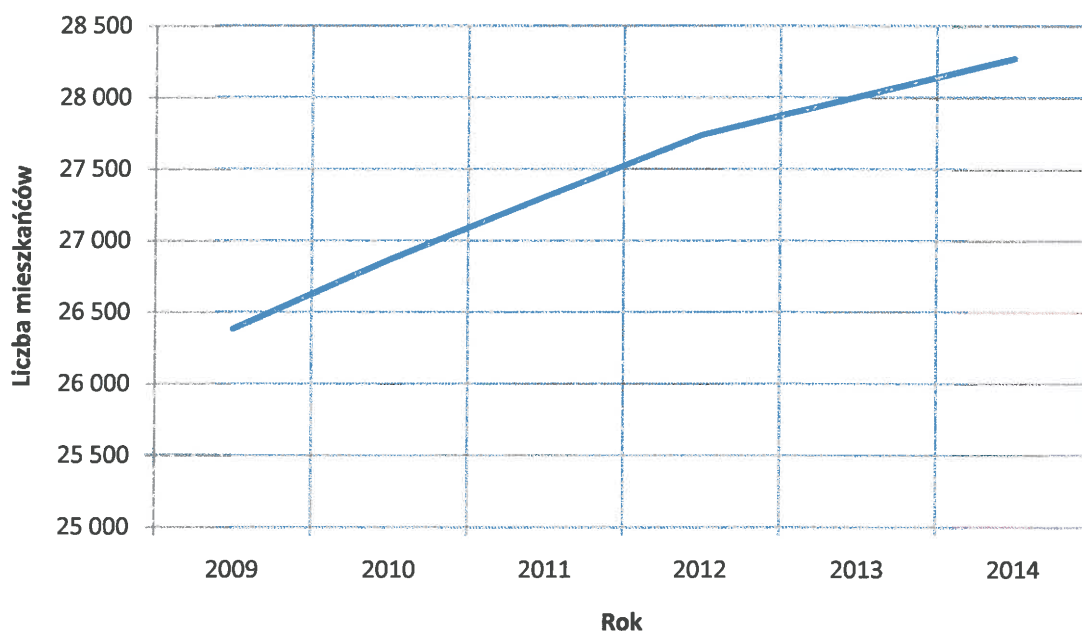
w miejsca gromadzenia surowców wtórnych kosztowało mieszkańców 17 280 zł, co łącznie stanowiło kwotę 70 999,72 zł.

4. Liczba mieszkańców

Wg stanu na dzień 31.12.2014 r. liczba mieszkańców w Pruszczu Gdańskim wyniosła 28 267. W oparciu o dane ewidencji ludności na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się znaczny wzrost liczby mieszkańców. W kolejnych latach przybywało nam nowych mieszkańców i tak wg stanu na dzień 31 grudnia ich liczba wzrastała:

- w 2010 r. o 487 osób (ok. 2 %) w porównaniu z rokiem 2009,
- w 2011 r. o 439 osób (ok. 2 %) w porównaniu z rokiem 2010,
- w 2012 r. o 425 osób (ok. 2 %) w porównaniu z rokiem 2011,
- w 2013 r. o 271 osób (ok. 1 %) w porównaniu z rokiem 2012,
- w 2014 r. o 266 osób (ok. 1 %) w porównaniu z rokiem 2013.

Wzrost liczby mieszkańców w ostatnich latach zilustrowano na wykresie 1.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Pruszcza Gdańskiego w latach 2009-2014

Wspomnieć należy, że w 1995 r. liczba mieszkańców Pruszcza Gdańskiego wynosiła 21 318. W porównaniu do minionego roku liczba mieszkańców wzrosła od 1995 r. o 6 949 osób, co stanowi wzrost aż o ok. 33 %. Właśnie 1995 r. ma tutaj kluczowe znaczenie z uwagi na to, że do tego roku odnosimy się przy obliczaniu poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Im mniej odpadów odbieranych jest jako zmieszane tym mniejszy jest procent składowanych odpadów, a co za tym idzie Miasto uzyskuje lepsze parametry do obliczenia poziomu. Dlatego też selektywna zbiórka odpadów komunalnych „u źródła”, tzn. w miejscu ich wytworzenia ma duży wpływ na osiągnięte przez gminę poziomy.

5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 tej ustawy

Gmina Miejska Pruszcz Gdański nie podejmowała czynności, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z uwagi na to, że nie posiadała informacji o właścicielach nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ww. ustawy. Nieruchomości w Pruszczu Gdańskim podlegają bieżącej kontroli przez pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej i Straży Miejskiej w trakcie których nie stwierdzono takich nieprawidłowości.

6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

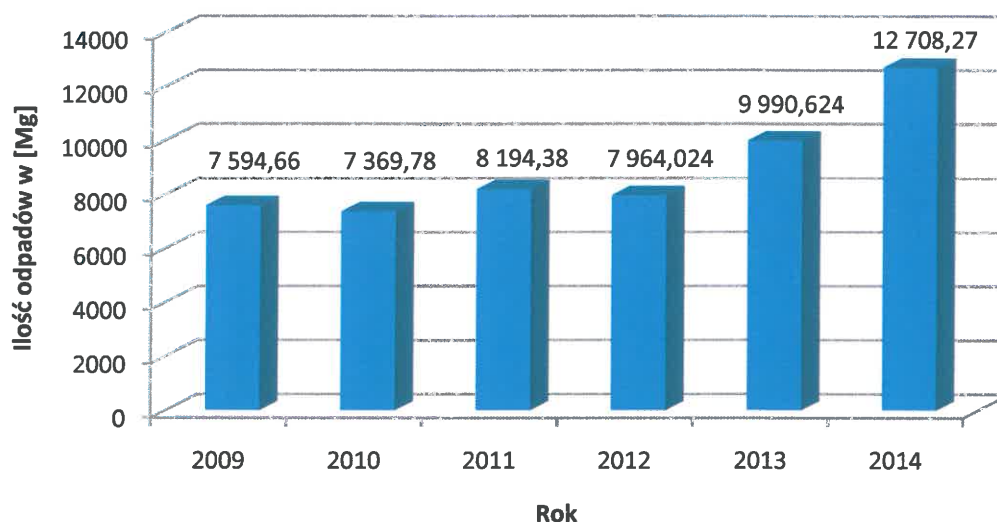
Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Pruszcza Gdańskiego w 2014 r. przedstawiono w tabeli 1.

KOD ODPADU	RODZAJ ODPADU	MASA ODPADU [Mg]
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	267,6
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	251,6
15 01 03	opakowania z drewna	1,2
15 01 07	opakowania ze szkła	271,4
16 01 03	zużyte opony	3,4
17 01 01	odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	77,3
17 01 02	gruz ceglany	135,8
17 04 05	żelazo i stal	0,8
17 05 04	gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	10,4
17 09 04	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01	20,2
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	193,0
20 01 08	odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1 936,8
20 01 10	odzież	42,8
ex 20 01 10	odzież	3,2
20 01 13*	rozpuszczalniki	0,3
20 01 23*	urządzenia zawierające freony	4,3
20 01 27*	farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	1,0
20 01 29*	detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0,3
20 01 32	leki inne niż wymienione w 20 01 31	1,3
20 01 33*	baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,07
20 01 34	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33*	0,2
20 01 35*	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	22,0

20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,6
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	676,2
20 02 03	inne odpady nieulegające biodegradacji	325,5
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	8 094,6
20 03 02	odpady z targowisk	3,1
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	93,2
20 03 99	odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	265,1
Suma		12 708,27

Tabela 1. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Pruszcza Gdańskiego w 2014 r.

Na przestrzeni ostatnich lat 2009-2014 zanotowano wzrost ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Pruszcza Gdańskiego. W analizowanym okresie ich ilość zwiększyła się o ponad 67 %. W szczególności wyraźny wzrost tej ilości można zaobserwować porównując ilość odpadów z 2013 r. do ilości z 2012 r. W 2014 r. również można zauważyć wzrost ilości odpadów w porównaniu do 2013 r. W tym wypadku różnica pomiędzy rokiem 2013 a 2014 wyniosła ponad 27 %. Porównanie ilości odebranych odpadów komunalnych w minionych latach zobrazowano na wykresie 2.

Wykres 2. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Pruszcza Gdańskiego w latach 2009-2014

Z roku na rok Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK) mieszczący się przy ul. Kupieckiej w Pruszczu Gdańskim cieszy się rosnącym zainteresowaniem. Od dnia otwarcia tego punktu, tj. od 1 lipca 2013 r. minęło już trochę czasu, a mieszkańcy przyzwyczaili się, że takie odpady jak: szkło, papier, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne (np.: farby, lakiery, środki ochrony roślin, oleje, akumulatory, baterie, przeterminowane leki), opony, zużytą odzież i tekstylia, popiół, odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe w ilości 0,5 tony rocznie na gospodarstwo domowe, skoszoną trawę, liście i inne odpady z ogrodów

i parków mogą w nim oddać bezpłatnie. Ilość odebranych w GPSZOK odpadów w 2014 r. przedstawiono w tabeli 2.

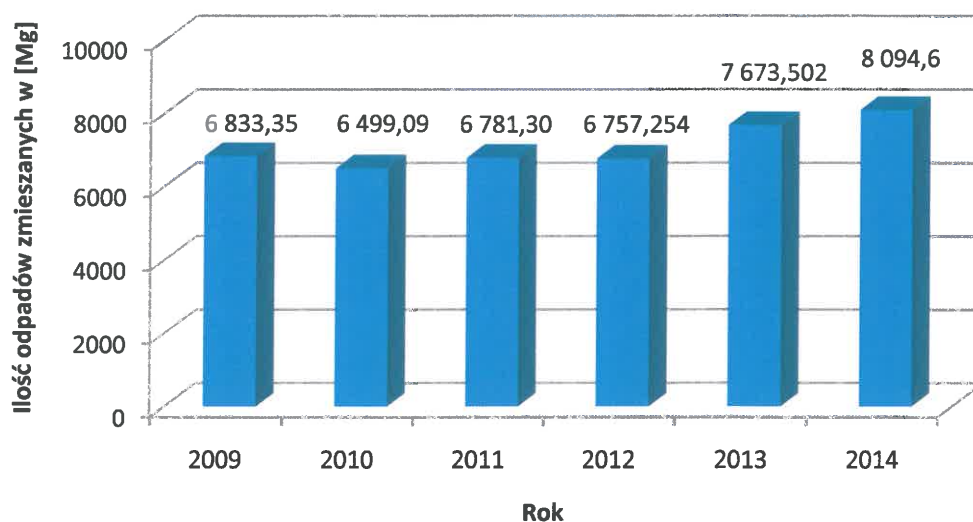
KOD ODPADU	RODZAJ ODPADU	MASA ODPADU [Mg]
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	8,57
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	4,75
15 01 07	opakowania ze szkła	4,47
16 01 03	zużyte opony	3,42
17 01 01	odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	18,08
17 01 02	gruz ceglany	135,82
17 04 05	żelazo i stal	0,80
20 01 10	odzież	6,64
20 01 13*	rozpuszczalniki	0,33
20 01 23*	urządzenia zawierające freony	4,15
20 01 27*	farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,95
20 01 29*	detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0,30
20 01 32	leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,06
20 01 34	baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33*	0,03
20 01 35*	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	21,99
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,63
20 02 01	odpady ulegające biodegradacji	97,04
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	74,88
Suma		387,91

Tabela 2. Ilość odebranych w GPSZOK odpadów w 2014 r.

7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W 2014 r. ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z terenu Pruszcza Gdańskiego wyniosła 8 094,6 Mg, w tym ilość pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy wyniosła 3 834,62 Mg, co stanowiło 47,42% zmieszanych odpadów komunalnych poddanych recyklingowi, natomiast ilość odpadów zielonych wyniosła 676,2 Mg. Na przestrzeni analizowanego okresu (lata 2009-2014) zaobserwowano również wzrost ilości zmieszanych odpadów komunalnych. Różnica ilości tych odpadów między rokiem 2009 a 2014 wyniosła ponad 18%. Porównując dane dotyczące ilości odebranych zmieszanych odpadów komunalnych w 2013 r. i w 2014 r. można zauważyć, że ilość tych odpadów wzrosła o ponad 5 %. Mimo osiągnięcia coraz lepszych poziomów selektywnej zbiórki odpadów nadal największą grupę odpadów stanowią odpady zmieszane. Niestety w dalszym ciągu prawie połowa tych odpadów jest składowana. Pocięszające jest to, że mimo wzrostu ilości odebranych w 2014 r. zmieszanych odpadów komunalnych

zmniejszyła się ilość składowanych odpadów. Wspomnieć tutaj należy, że w 2013 r. składowanych było aż 61,63 % zmieszanych odpadów komunalnych poddanych recyklingowi. Na wykresie 3 przedstawiono porównanie ilości odpadów zmieszanych zebranych z terenu Pruszcza Gdańskiego w minionych latach.

Wykres 3. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych na terenie Pruszcza Gdańskiego w latach 2009-2014

Zakończenie

Wdrożenie nowych zasad określane często mianem tzw. „rewolucji śmieciowej” wynikało ze zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zmiany miały przede wszystkim na celu uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów „u źródła”, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska oraz wyeliminowanie nielegalnych składowisk.

Po wprowadzeniu z dniem 1 lipca 2013 r. nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi można zauważyć w Pruszczu Gdańskim wiele pozytywnych aspektów w tej dziedzinie. Coraz więcej osób uświadamia sobie jak ważna jest ochrona środowiska i jak wiele zależy od nas samych. Prowadząc segregację w naszych domach ograniczamy ilość odpadów zmieszanych, które w dużej części trafiłyby na składowiska. Sелеktywna zbiórka wychodzi nam coraz lepiej i wcale nie jest prawdą, że jest bardzo trudna. Już przedszkolaki potrafią zakwalifikować odpad do właściwego pojemnika. Powinniśmy wszyscy włączyć się do akcji polegającej na selektywnej zbiórce odpadów, bo przecież zależy nam na naszej planecie. Dowodem na to są poziomy, jakie gmina osiągnęła w 2014 r. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 26,98 % przy wymaganym dla 2014 r. poziomie 14 %. Osiągnięty prawie dwukrotnie wyższy poziom oscyluje pomiędzy wymaganymi do uzyskania poziomami dla 2017 i 2018 roku. Wspomnieć w tym momencie należy, że w 2012 r. uzyskano poziom 9,53 % (wymagany był 10 %), z kolei w 2013 r. osiągnięto poziom 14,21 % przy wymaganym poziomie 12 %. Natomiast poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2014 r. wyniósł 91,38 % (wymagany był 38 %), co pokazuje, że już w 2014 r. został osiągnięty wyższy poziom niż wymagany poziom 70 % dla 2020 r. Uzyskiwane przez gminę ww. poziomy są bardzo wysokie. W przypadku poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2014 r. uzyskano wynik 64,94 % przy wymaganym poziomie 50 % zarówno dla 2013 i 2014 roku. W 2013 r. poziom ten wynosił 77,92 %. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania jest w dalszym ciągu zbyt wysoki, ale w porównaniu do roku 2013 można zauważyć, że ilość składowanych odpadów w 2014 r. była mniejsza. Ograniczając ilość odpadów zmieszanych mamy szansę na uzyskanie w kolejnych latach lepszych poziomów. Mam nadzieję, że wspólnymi siłami w ciągu najbliższych lat uda nam się uzyskać wszystkie wymagane przepisami prawa poziomy.

BURMISTRZ

Janusz Wróbel

Opracowała:
Małgorzata Skuza
Inspektor w Referacie Gospodarki Komunalnej